לפטרו במנין הראוי –

They should be exempt because of the proper counting

OVERVIEW

אביי asks if we can give מעשר ממה נפשך מעשר then why does the אביי teach that if מעשר מעשר that all are מעשר; we should give מעשר (the tenth of each batch) ממ"נ. If the קפץ is not in this group of ten then the tenth is a valid מעשר, and if the קפץ is in this group of ten (so the tenth is not a מעשר of ten (so the tenth is not a מעשר as taken from these nine), for they are exempt from מעשר since they are considered a מנין הראוי. Our תוספות מעשר מעשר מעשר was not taken from these ten for they a פטור במנין הראוי poil for indeed it does matter, and furthermore it can be rectified.

asks: תוספות

תימה דהכא לא שייך מנין הראוי –

It is astounding! For the exemption of מנין הראוי is not applicable here -

דלא שייך אלא היכא דאין כי אם עשרה והתחיל למנות ומת אחד מהן ואין כאן י'For the exemption of מנין הראוי is applicable only in a case where there are only ten sheep, and he began to count, and one died before he counted ten, so there are no ten sheep here and מעשר will not be taken -

אפילו הכי פטורים אותן שיצאו ולא יצטרפו לגורן אחר – Nevertheless those that went out (and were counted) are exempt from and need not be combined to another corral -

כיון שתחילת יציאתן היה ראוי להשלים המנין – Since from the beginning of their exiting there was the capability to complete the counting of ten sheep. Therefore we say that those that exited are פטור (מצטרף לגורן אחר be).

אבל הכא שיש בעדר הרבה ישלים המנין ויהא עשירי וי"א קודש²
However here where there are many sheep remaining in the flock let him complete the counting and the tenth and the eleventh sheep will be קודש

ויקרא לשניהם עשירי מספק אם יש מנוי ביניהם אם לאו

¹ The ten that exited (assuming that the מנוין) should not be exempt from מנין because of מנין (as אביי suggests), since there is a (simple) way to have מעשר taken from them.

² See תוספות הרא"ש that the tenth and eleventh will be eaten by the owners when they develop a מום. Others suggest that he can make a שלמים, saying if the tenth is מעשר then the eleventh will be a שלמים and vice versa. The קרבנות of (בממה) מעשר מחם שלמים and שלמים and קרבנות קלים).

And he will pronounce them both, 'tenth', because of the doubt whether the מנוי was amongst the first ten (wherefore the eleventh should be קודש) or not (and the tenth should be קודש).

וכן יעשה בכל אחד עשר ⁴ ובאחרונה שלא ישאר עשרה 5 יצטרפו לגורן אחר. And he should do the same by each group of eleven (pronouncing the tenth and eleventh as קודש), and at the end when there will not remain ten, those sheep will be combined to another corral.

תוספות does not answer this question.⁷

SUMMARY

In a case of קפץ the ruling should be that the tenth and eleventh are קודש מספק.

THINKING IT OVER

Had אביי said as תוספות asks that we should be עשירי וי"א (and not מעשר אביי), would אביי be able to prove his point that ואי ס"ד ספיקא בעי הראוי עשר ממ"נ, or not? 8

_

³ תוספות question is on the תוספות במנין לאו בר חיוביה הוא לפטרו ממ"ג should have said (see לעשר ממ"ג ממ"ג ממ"ג ממ"ג או נוכו' ואי לאו בר חיוביה הוא לפטרו במנין הראוי (תוספות הרא"ש. We should not just have the tenth be מנין הראוי (מעשר suggested) but rather the tenth and eleventh: מעשר is not sufficient cause to allow these nine and the מנוי not to have מעשר taken from them, when we can have the (tenth and the) eleventh to be מעשר.

⁴ This means that 10 & 11 are הקדש and then 20 & 21 are הקדש (#11 [which is הקדש מספק will be counted as # 1 for the second group), 30 & 31, etc.

⁵ This means ten besides the ספק who might be there. If only ten remain then they are מצטרף לגורן אחר.

 $^{^6}$ In the גורן אחר also, מעשר will be given from the עשירי וי"א, because perhaps the מנוי was in the remaining sheep.

⁷ See אמ"ה # 184.

⁸ See גאוו צבי.